

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «АБРАМОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(AFFAIRE ABRAMOV c. UKRAINE)**

(Заява № 39491/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

10 липня 2008 року

ОСТАТОЧНЕ

10/10/2008

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Абрамов проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен, *Голова*,
п. К. Юнгвірт
п. В. Буткевич,
пані Р. Ягер,
п. М. Віллігер,
пані І. Берро-Лефевр,
пані М. Лазарова-Трайковська,
пані З. Калайджієва, *судді*,

та С. Філіпс, *Секретар секції*,

після обговорення за зачиненими дверима 17 червня 2008 року,
постановляють таке рішення, що було прийнято того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 39491/03), поданою до суду 2 грудня 2003 року громадянином України паном Петром Станіславовичем Абрамовим (далі - заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція).

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженими - пані Зоряною Бортновською, пані Валерією Лутковською та п. Юрієм Зайцевим, Міністерство юстиції.

3. 13 жовтня 2004 року та 28 серпня 2007 року Суд вирішив направити Уряду скарги на порушення статті 1 Першого протоколу та пункту 1 статті 6 Конвенції відповідно. Згідно з пунктом 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті заяви та її прийнятності одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ**ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився в 1968 році та мешкає в м. Полтава.

5. Рішенням від 17 жовтня 2002 року Печерський районний суд м. Києва зобов'язав стягнути з Міністерства фінансів на користь заявника заробітну плату, з урахуванням компенсації за час затримки в її виплаті, в розмірі 3399 грн. 57 коп.¹. Рішення не було оскаржене й набрало законної сили.

6. 10 грудня 2002 року було видано виконавчий лист.

7. Постановою від 12 грудня 2003 року відділ державної виконавчої служби Печерського району через відсутність бюджетних асигнувань, передбачених Законом України "Про Державний бюджет на 2003 рік", повернув заявнику виконавчий лист без виконання.

8. 22 листопада 2004 року заявнику було виплачено всю суму, присуджену за рішенням суду.

ЩОДО ПРАВА

9. Заявник стверджує, що тривале невиконання рішення, винесеного на його користь, порушує його права на справедливий судовий розгляд та мирне володіння своїм майном. У формулярі заяви заявник посилається на пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу, які передбачають наступне:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на... розгляд його справи упродовж розумного строку... судом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

I. ЩОДО ПРЕДМЕТА СПОРУ

10. У відповідь на зауваження Уряду заявник, крім пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу, посилався на статтю 13 Конвенції. Цю останню скаргу не було подано на розгляд Уряду. Таким чином, Суд обмежиться вивченням первинних скарг заявника (див. *«Пиряник проти України»*, № 75788/01, п. 20, рішення від 19 квітня 2005 року).

11. Серед іншого, листом від 21 лютого 2008 року заявник відмовився від своєї скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції. За таких

умов Суд не вивчатиме скаргу щодо тривалого невиконання судового рішення за пунктом 1 статті 6.

II. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОГО ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ

A. Щодо прийнятності

12. Уряд посилається на невичерпання національних засобів юридичного захисту, оскільки заявник не звернувся до суду з заявою про заміну боржника (Міністерства фінансів), який, за твердженнями Уряду, ніколи не був розпорядником відповідних коштів, іншим боржником. Уряд також вважає, що, з огляду на виконання рішення, про яке йдеться, заявник більше не може вважатися жертвою в сенсі статті 34 Конвенції.

13. Заявник заперечив ці твердження.

14. Суд констатує, що Уряд не продемонстрував, чи могло бути виконано рішення на користь заявника, якби він звернувся із заявою про заміну боржника, визначеного судом, враховуючи, що дане невиконання було зумовлене відсутністю бюджетних коштів. Якщо таке було можливо - то в якій мірі. Суд також нагадує свою позицію, яку він вже висловив в багатьох рішеннях проти України, відповідно до якої заявник може вважатися жертвою порушення його прав, гарантованих Конвенцією, з огляду на період невиконання рішення, винесеного на його користь (див., наприклад, рішення *«Ромашов проти України»*, № 67534/01, п. 27, рішення від 27 липня 2004 року; *«Войтенко проти України»*, № 18966/02, п. 35, рішення від 29 червня 2004 року; *«Дюбенко проти України»*, № 74221/01, п. 36, рішення від 11 січня 2005 року).

B. Щодо суті

15. У своїх зауваженнях, прагнучи довести відсутність порушення статті 1 Першого протоколу, Уряд навів аргументи, подібні до тих, які він наводив у справі *«Зубко та інші проти України»* (див. вищезазначене рішення у справі *«Зубко та інші проти України»*, п. 63).

16. Перш за все, Суд нагадує, що відсутність коштів не є виправданням для держави в разі невиконання нею рішення суду або в разі значних затримок у виконанні такого рішення, що порушує право, гарантоване статтею 1 Першого протоколу (див. рішення у справі *«Бурдов проти Росії»*, № 59498/00, пп. 35 та 40). Тому, протягом двох років не вживаючи необхідних заходів на виконання остаточного

рішення суду, винесеного у справі, органи державної влади не дотримались справедливого балансу між загальним інтересом та правом заявника на повагу до його майна та позбавили положення статті 1 Першого протоколу його корисної дії.

17. Отже, мало місце порушення статті 1 Першого протоколу.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

18. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

A. Шкода

19. Заявник вимагав 10000 євро відшкодування моральної шкоди, якої він мав би зазнати.

20. За твердженнями Уряду, вимоги заявника щодо відшкодування моральної шкоди є безпідставними та надмірними.

21. Вирішуючи на засадах справедливості, як того вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику 1000 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

22. Заявник не висунув жодної вимоги. Тому Суд нічого йому не присуджує.

C. Пеня

23. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати справу за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції;

2. *Оголошує* заяву прийнятною в частині скарги за статтею 1 Першого протоколу;
3. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу;
4. *Постановляє*, що:
 - а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити заявнику 1000 (тисячу) євро відшкодування моральної шкоди. Зазначена сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу плюс будь-який податок, який може бути стягнуто з цієї суми;
 - б) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти;
5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою і повідомлено в письмовій формі 10 липня 2008 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Голова
Секретар

П. Лоренцен
С. Філіпс